دو فصلنامه
مطالعات ترجمهٔ قرآن و حدیث
دانشگاه تربیت مدرس

دوره ۳، شماره ٦، پاییز و زمستان ۱۳۹۵

- **نقد و بررسی ترجمه قرآن‌کریم- ترجمه دهم هجری** ۱
  حسین تک‌تبار فیروزجائی، مهدی ناصری، حسن مقیاسی
- **واکاوی معنای انواع «فاء» در قرآن‌کریم و ارزیابی برگردان فارسی آن** ۳۱
  علی حاجی‌خانی، ابوالفضل حاجی‌حیدری، صادق عباسی
- **قالب‌های معنایی فعل «رأی» در آیات قرآن کریم و برگردان فارسی (بر پایه معناشناسی قالبی چارلز فیلمور)** ۵۷
  فرزانه حاجی‌قاسمی، نصراله شاملی
- **تحلیل انتقادی ادوات تأکیدی مفعول مطلق تأکیدی و عطف مترادف در ترجمه‌های انگلیسی قرآن براساس نظریه متن‌گرایی هاوس (مطالعه موردی ترجمه‌های شاکر، ایروینگ، هلالی- خان)** ۸۵
  محمود واعظی، قاسم فائز، محمدرضا رسولی‌راوندی
- **چالش‌های ترجمه آیات متشابه لفظی مفرد در قرآن کریم (موردکاوی: موارد ناهمگون به لحاظ اسم و فعل یا نوع فعل)** ۱۲۵
  کرم سیاوشی، سمیه سلمانیان
- **نقد و بررسی معادل ترکیبی «حَلالِ طَیّب» در ۵۴ ترجمه فارسی قرآن‌کریم** ۱۵۷
  اکبر ساجدی
- **بررسی کنش‌های فراگفتاری در دو نوع متفاوت از فرامین قرآنی و شیوه برخورد مترجمان انگلیسی با آن** ۱۹۱
  سیدعلی‌اصغر سلطانی، مهدی مقدسی‌نیا
- **چکیده مقالات به زبان انگلیسی** ۲۱۹

[Downloaded from qhts.modares.ac.ir on 2024-05-05]

[DOR: 20.1001.1.24233757.1395.3.6.9.8]

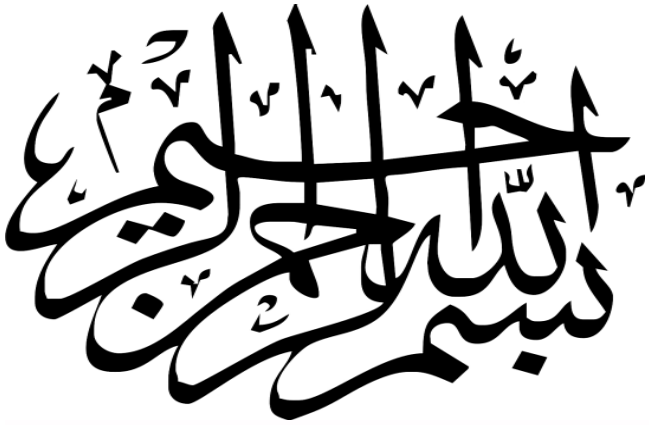

* پروانه انتشار این مجله به *شماره ۹۱/۳۲۴۶۳ مورخ ۹۱/۱۰/۲۵* از طرف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صادر شده است.

* *براساس برنامهٔ شماره ۵۷۸۸۷۸ /۳/۱۸ مورخ ۹۲/۱۲/۱۱ دفتر سیاست گذاری و برنامه ریزی امور پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مجوز انتشار دوفصلنامه مطالعات ترجمه قرآن و حدیث صادر شده است.*

* بر اساس مجوز شماره ۳/۱۸/۲۱۱۲۷۷ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۷ کمیسیون بررسی نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از شماره نخست درجه علمی- پژوهشی به مجله اعطا شد.

دوره ۳، شماره ۶، پاییز و زمستان ۱۳۹۵

[Downloaded from qhts.modares.ac.ir on 2024-05-05]

[DOR: 20.1001.1.24233757.1395.3.6.9.8]

دو فصلنامه علمی-پژوهشی مطالعات ترجمه قرآن و حدیث

ناشر و صاحب امتیاز	دانشگاه تربیت مدرس
سردبیر	سعید نجفی اسداللهی
مدیر مسؤول	علی حاجی خانی
مدیر داخلی	سید ابراهیم آرمن
مدیر اجرایی	شهره حیدری

هیئت تحریریه

سعید بزرگ بیگدلی (دانشیار، دانشگاه تربیت مدرس)
علی حاجی‌خانی (استادیار، دانشگاه تربیت مدرس)
رقیه رستم پور ملکی (دانشیار، دانشگاه الزهرا)
کاووس روحی برندق (استادیار، دانشگاه تربیت مدرس)
عبدالهادی فقهی زاده (دانشیار، دانشگاه تهران)
فتحیه فتاحی زاده (دانشیار، دانشگاه الزهرا)
عالیه کرد زعفرانلو کامبوزیا (دانشیار، دانشگاه تربیت مدرس)
عباس مصلایی پور یزدی (دانشیار، دانشگاه امام صادق "ع")
حمیدرضا میرحاجی (دانشیار، دانشگاه علامه طباطبایی)
رضا ناظمیان (دانشیار، دانشگاه علامه طباطبایی)
سعید نجفی اسدالهی (استاد، دانشگاه علامه طباطبایی)
ناصر نیکوبخت (استاد، دانشگاه تربیت مدرس)

ویراستار (فارسی)، حروفچینی و صفحه‌آرایی	شهره حیدری
ویراستار (انگلیسی)	مهدی ناصری
ناظر چاپ	مصطفی جانجانی
چاپ	شمس

- نشانی: تهران، تقاطع بزرگراه شهید چمران و جلال آل احمد، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم انسانی، دفتر مجله مدرس، صندوق پستی ۱۳۹-۱۴۱۱۵
  تلفکس: **۸۲۸۸۴۶۱۵** پیام نگار: mmtqh@modares.ac.ir
- نشانی چاپخانه: میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی، انتهای کوچه مهدی‌زاده، شماره ۴۴، کتاب شمس

۱. مقاله‌ها بیانگر آرا و نظریات نویسندگان است.

۲. این مجله در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) به نشانی www.isc.gov.ir و اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (ISD) به نشانی www.isd.ir و بانک اطلاعات نشریات علمی کشور www.magiran.com و پایگاه مجلات تخصصی نور به نشانی www.noormags.ir نمایه می‌شود.

قیمت تک‌شماره: ۳۰/۰۰۰ ریال

[Downloaded from qhts.modares.ac.ir on 2024-05-05]

[DOR: 20.1001.1.24233757.1395.3.6.9.8]

اهداف مجله

- گسترش نگاه تخصصی به حوزه ترجمه قرآن و حدیث
- معرفی اصول و مبانی ترجمه قران و دیگر کتب روایی
- تعمیق پژوهش‌ها در عرصه ترجمه قرآن
- بسترسازی برای شناسایی و ارزیابی سبک‌ها و روش‌های مناسب در ترجمه قرآن‌کریم، احادیث شریفه و منابع دینی
- فراهم‌آوری زمینه جهت رفع موانع و مشکلات ترجمه‌های قرآن کریم، احادیث شریف و سایر کتب مربوطه در آینده
- ایجاد زمینه برای نقد و بررسی نظریه‌های ترجمه و زبان‌شناسی در حوزه قرآن و حدیث و کتب دینی
- فراهم آوردن بستر مناسب جهت کمک به مترجمان قرآن‌کریم و احادیث شریفه و کتب تفسیری در ارائه ترجمه‌های مناسب

محورهای پذیرش مقاله

- بررسی و نقد ترجمه‌های قرآن‌کریم به زبان فارسی و غیر فارسی با استفاده از نظریات ترجمه
- بررسی و نقد ترجمه تفاسیر قرآن‌کریم به زبان‌های مختلف
- بررسی و نقد ترجمه‌های نهج البلاغه و کتب روایی، ادعیه و سایر منابع دینی
- بررسی موانع ترجمه، آسیب‌شناسی و راهکارهای آسیب‌زدایی از ترجمه‌های قرآن و حدیث
- روش‌شناسی ترجمه قرآن‌کریم و احادیث شریفه
- بررسی و نقد مبانی (کلامی، فلسفی، فقهی و عرفانی) ترجمه‌های قرآن و حدیث
- بررسی تطبیقی ترجمه‌های شیعی و سنی قرآن‌کریم
- بررسی و نقد ادله جواز و یا عدم جواز ترجمه قرآن‌کریم
- بررسی احکام فقهی ترجمه قرآن‌کریم
- ترجمه‌های قرآن‌کریم و مباحث میان رشته‌ای (زبان‌شناسی، معناشناسی و مردم‌شناسی و ...)
- بررسی ترجمه‌های چند رسانه‌ای قرآن‌کریم
- بررسی و نقد سبک‌های ترجمه قرآن کریم و احادیث شریفه
- تاریخ ترجمه قرآن‌کریم و بررسی تطورات تاریخی آن
- تأثیر و تأثّر ترجمه‌های قرآن بر ادبیات فارسی و ادبیات عربی
- ترجمه قرآن‌کریم و تحولات زبانی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی
- روش‌های آموزش ترجمه قرآن‌کریم
- بررسی تطبیقی ترجمه‌های زبان فارسی قرآن‌کریم و دیگر زبان های دنیا
- کارکرد واژه‌نامه‌های کهن عربی و فارسی در ترجمه قرآن‌کریم و احادیث شریفه
- تأثیرپذیری ترجمه‌های قرآن از روایات معصومین
- معادل‌یابی واژگان در ترجمه مفردات قرآنی

[Downloaded from qhts.modares.ac.ir on 2024-05-05]

[DOR: 20.1001.1.24233757.1395.3.6.9.8]

- ارزیابی محاسن و عیوب کاربست فناوری‌های نوین در ترجمه قرآن‌کریم و متون دینی
- ارزیابی نقش تحولات زبانی در ترجمه قرآن و متون مقدس اسلامی
- بررسی راهکارهای تقویت ترجمه‌های قرآن کریم و متون مقدس اسلامی
- بررسی واژه‌شناختی، زبان‌شناختی و رویکرد ترجمه مفسّران و مترجمان قدیم ایرانی از رهگذر تحقیق در تفسیرها و ترجمه‌های کهن قرآن کریم؛ از جمله: تفسیر طبری، تفسیر سورآبادی، تفسیر قرآن پاک، تفسیر ابوالفتوح و ...
- بررسی پیشینه تاریخی ترجمه قرآن‌کریم و سیر تطورات آن
- بررسی و نقد تأثیر اسرائیلیات در ترجمه قرآن‌کریم

شیوه‌نامه نگارش و تدوین مقاله

توجه: (در صورت عدم رعایت دقیق موارد ذیل، مقاله برای داوری ارسال نخواهد شد)

ارسال مقاله فقط از طریق سامانه **http://qhts.modares.ac.ir** می باشد و شامل موارد ذیل است:

- ساختار مقاله باید مشتمل بر چکیده فارسی و انگلیسی، واژه‌های کلیدی، مقدمه، بدنه اصلی (مباحث نظری، داده و روش تحقیق، یافته‌های تحقیق، تجزیه و تحلیل و نتیجه‌گیری) ، فهرست منابع و ضمائم باشد.
- حجم مقاله، شامل متن، چکیده فارسی، چکیده لاتین، منابع و شکل‌ها، جدول‌ها، با رعایت استانداردهای حروف‌چینی مجله، باید بین ۱۵ تا ۱۸ صفحه باشد. مقالات با حجم بیش از ۱۸ صفحه بررسی نخواهد شد.
- چکیده فارسی (حداقل ۲۰۰ و حداکثر ۲۵۰ کلمه)؛ واژه‌های کلیدی فارسی (حداکثر ۵ واژه)؛ چکیده انگلیسی (حداکثر ۲۵۰ کلمه و حداقل ۲۰۰ کلمه) و واژه‌های کلیدی انگلیسی (حداکثر ۵ واژه)
- مسئولیت علمی مقاله بر عهده نفر اول است.
- تبصره: اگر صاحب اثر شخصیت حقوقی (سازمان، نهاد و...) باشد، به‌جای نام خانوادگی و نام نویسنده، عنوان شخصیت حقوقی ذکر شود.
- یک فایل **pdf** حاوی مشخصات کامل نویسنده/ نویسندگان مقاله؛ شامل نام سازمان مربوطه، مرتبه علمی نویسنده/ نویسندگان، شماره تلفن همراه و نشانی ایمیل
- یک فایل **pdf** حاوی کل مقاله بدون مشخصات نویسنده/ نویسندگان مقاله؛
- یک فایل **word** حاوی کل مقاله اصلی، بدون مشخصات نویسنده/ نویسندگان مقاله؛
- فایل‌های تکمیلی شامل: فرم تعهدنامه مبنی بر عدم چاپ مقاله در نشریه‌ای دیگر و عدم ارسال هم‌زمان برای نشریات دیگر، فرم تأییدیه مقاله برای مقالات مستخرج از پایان‌نامه یا رساله و فرم تأییدیه کار تحقیقاتی برای مقالات مستقل (این فرمها روی صفحه اصلی مجله موجود است).
- حروف‌چینی مقاله باید در برنامهٔ Word 2007 یا Word 2010 و با فاصله میان سطور سینگل و حاشیه‌ها از بالا ۲، پایین ۲،۵، راست ۲،۵ و چپ ۲ سانتی‌متر باشد. در تایپ مقالات، رعایت نیم‌فاصله ضروری است. لازم است در نگارش مقاله از قلم‌های ذیل استفاده شود:

[Downloaded from qhts.modares.ac.ir on 2024-05-05]

[DOR: 20.1001.1.24233757.1395.3.6.9.8]

- **عنوان مقاله: ۱۴ بی نازنین بولد**
- **اسامی نویسندگان: ۱۲ بی نازنین بولد[1]،**
- **مرتبه علمی نویسندگان: ۱۱ بی نازنین**
- **کلمه چکیده: ۱۴ بی نازنین بولد**
- **متن چکیده: ۱۰ بی نازنین بولد**
- **واژه‌های کلیدی: ۱۰ بی نازنین بولد**
- **متن مقاله: ۱۳ بی لوتوس نازک**
- **متن عربی مقاله: ۱۳ نورلوتوس**
- **در تدوین اصل مقاله برای تنظیم بخش‌های مختلف مقاله قبل از تیترهای اصلی و فرعی، از مقدمه تا نتیجه‌گیری و منابع از اعداد (مثل: ۱- و ۱-۱- و ۲- و ۲-۱-) استفاده شود و پس از تیترها، نیازی به دو نقطه نیست.**
- **تیتر یک شماره‌ای: ۱۴ بی نازنین بولد**
- **تیتر دو شماره‌ای: ۱۲ بی نازنین بولد**
- **تیتر سه و چهار شماره‌ای: ۱۱ بی نازنین بولد**
- **شیوهٔ ارجاع در مقاله باید به سبک APA و یا شیکاگو باشد و منابع مورد استناد در متن با ذکر نام خانوادگی نویسنده، سال انتشار و شماره صفحه داخل پرانتز آورده شود: (گنجی، ۱۳۸۶: ۲۲).**
- **شیوهٔ نگارش مشخصات منابع در انتهای مقاله بر اساس حروف الفبا باید مطابق نمونه‌های ذیل باشد:**
- **کتاب: نام خانوادگی نویسنده/ نویسندگان، نام، عنوان کتاب (ایتالیک)، مترجم، محل انتشار، ناشر، سال انتشار،**

مثال: ۱- فضل، صلاح، *علم الأسلوب مبادئه وإجراءاته*، ط۱، القاهرة: دار الشروق. (۱۹۹۸م)،

- **۲- صفارزاده، طاهره، ، *ترجمه قرآن*، انتشارات جهان رایانه کوثر:تهران. (۱۳۸۰ش)**
- **مجله: نام خانوادگی نویسنده/ نویسندگان، نام، عنوان مقاله (داخل گیومه)، نام مجله (ایتالیک)، شمارهٔ مجله، شماره صفحات ابتدا و انتهای مقاله، سال انتشار،**

مثال: مصطفوی‌نیا، سیدمحمدرضی، «نقد ساختار ترجمه حداد عادل و صفارزاده (بررسی موردی ضمیر فصل)»، *مجله دو فصلنامه مطالعات ترجمه قرآن و حدیث*، شماره ۱، (۱۳۹۳ش)،

- آیات مبارکه قرآن کریم در پرانتز گلدار با فونت نورلوتوس ۱۲ بولد قرار گیرد. ﴿ ﴾

مثال: ﴿جاء الحق وزهق الباطل﴾ (إسراء/ ۸۱)

- توضیحات شکل: بالای شکل آورده شود خود کلمه شکل و شماره شکل بولد و توضیحات نازک بی نازنین ۱۰

- توضیحات جدول: بالای جدول آورده شود و خود کلمه جدول و شماره جدول بولد و توضیحات نازک بی نازنین ۱۰

---

[1] قلم زیرنویس فارسی: ۹ بی لوتوس نازک و قلم زیرنویس لاتین: ۸ تایمز نیو رمن نازک

[Downloaded from qhts.modares.ac.ir on 2024-05-05]

[DOR: 20.1001.1.24233757.1395.3.6.9.8]

- بین علائم نگارشی و کلمه قبل فاصله‌ای نباشد. مثلا: اگر در پایان جمله، نقطه بیاوریم حتما بین نقطه و کلمه قبل هیچ فاصله نباشد. ولی اگر پرانتز یا گیومه باز شود حتما به کلمه بعد چسبیده باشد. موارد درست:

(فولادوند، ۱۹۹۰م: ۱۲) «این مسأله را می توان...»

موارد نادرست: حتما تک‌تک موارد زردرنگ را با مثالهای فوق مقایسه کنید

(فولادوند ، ۱۹۹۰ م : ص ۱۲) (فولادوند ، ۱۹۹۰م: ۱۲).

- اگر در ارجاع درون متنی به بیش از یک منبع اشاره شود، بین دو منبع نقطه کاما (؛) می آید،

مانند: (بخاری، ۱۹۸۶م: ۱۰۲؛ کلینی، ۱۴۲۹ق: ۵۹۵)

- در نگارش مقاله برای ارجاع دادن و نقل قول‌های مستقیم فقط از گیومه « » استفاده شود. همچنین برای برجسته کردن اسم‌ها، کلمات، یا عبارت‌های ویژه نیز می‌توان از همین گیومه استفاده کرد.

مثال: او گفت: «کتاب «درسنامه ترجمه قرآن کریم» را مطالعه کردم.»

- هرچند در نقل‌قول‌ها، قرار دادن نقطه، هم پس از گیومه و هم قبل از گیومه و در پایان جمله جایز است، در این مجله حتما باید نقطه پس از اتمام جمله و قبل از بستن گیومه باشد.

مثال: «او تلاش کرد تا اینکه توانست موفق شود.» (عابدی، ۱۹۹۹م: ۱۳)

- پس از سال شمسی حرف "ش"، پس از قمری "ق" و پس از میلادی "م" بدون فاصله با سال، تایپ شود.

مثال: ۱۹۸۰م ۱۳۷۷ش ۱۴۲۳ق

- اگر مقاله حاوی شعر باشد، نیازی به بردن شعر در جدول و تنظیم دقیق مصراع‌ها نیست، فقط شعر بصورتی نگارش شود که بین دو مصراع فاصله باشد.

- منابع و مصادر، بعد از قرآن کریم، با شماره‌گذاری باشد و عنوان کتاب یا مجله بولد شود.

- علائم اختصاری:

اگر منبع فاقد تاریخ باشد: (بی تا)، مثال: درون متنی: (زرین‌کوب، بی‌تا: ۳۴۲)

مثال در منابع: طبری، محمدبن جریر، (بی تا)، جامع البیان فی تأویل القرآن، موسسه الرساله.

- اگر منبع فاقد محل نشر باشد: (بی مک)، مثال:

طبری، محمدبن جریر، (۱۹۹۸م)، جامع البیان فی تأویل القرآن، بی مک، موسسه الرساله.

- اگر منبع فاقد ناشر باشد: (بی نا)

به لحاظ حقوقی، مسئولیت صحت و سقم مطالب مقاله بر عهده نویسنده/ نویسندگان است.

- مجله حق رد یا قبول و نیز ویراستاری مقالات را برای خود محفوظ داشته است و مقالات دریافتی عودت داده نمی‌شود.

[Downloaded from qhts.modares.ac.ir on 2024-05-05]

[DOR: 20.1001.1.24233757.1395.3.6.9.8]

دو فصلنامه علمی-پژوهشی مطالعات ترجمه قرآن و حدیث
دوره ۳، شماره ۶، پاییز و زمستان ۱۳۹۵

- **نقد و بررسی ترجمه قرآن‌کریم- ترجمه دهم هجری..... ۱**
حسین تک‌تبار فیروزجائی، مهدی ناصری، حسن مقیاسی

- **واکاوی معنای انواع «فاء» در قرآن‌کریم و ارزیابی برگردان فارسی آن ۳۱**
علی حاجی‌خانی، ابوالفضل حاجی‌حیدری، صادق عباسی

- **قالب‌های معنایی فعل «رأی» در آیات قرآن کریم و برگردان فارسی (بر پایه معناشناسی قالبی چارلز فیلمور)..... ۵۷**
فرزانه حاجی‌قاسمی، نصراله شاملی

- **تحلیل انتقادی ادوات تأکیدی مفعول مطلق تأکیدی و عطف مترادف در ترجمه‌های انگلیسی قرآن براساس نظریه متن‌گرایی هاوس (مطالعه موردی ترجمه‌های شاکر، ایروینگ، هلالی- خان) ۸۵**
محمود واعظی، قاسم فائز، محمدرضا رسولی‌راوندی

- **چالش‌های ترجمه آیات متشابه لفظی مفرد در قرآن کریم (موردکاوی: موارد ناهمگون به لحاظ اسم و فعل یا نوع فعل)..... ۱۲۵**
کرم سیاوشی، سمیه سلمانیان

- **نقد و بررسی معادل ترکیبی «حَلالِ طَیّب» در ۵۴ ترجمه فارسی قرآن‌کریم..... ۱۵۷**
اکبر ساجدی

- **بررسی کنش‌های فراگفتاری در دو نوع متفاوت از فرامین قرآنی و شیوه برخورد مترجمان انگلیسی با آن..... ۱۹۱**
سیدعلی‌اصغر سلطانی، مهدی مقدسی‌نیا

- **چکیده مقالات به زبان انگلیسی..... ۲۱۹**

[Downloaded from qhts.modares.ac.ir on 2024-05-05]

[DOR: 20.1001.1.24233757.1395.3.6.9.8]